

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Antidota Evangelica Contra Horvm Temporvm Hæreses

In Qvibvs Quatuor Euangeliorum illi textus explicantur, quibus vel hæretici hodie (maximè Calvinus & Beza) ad sua dogmata propugnanda vti solent, vel ad hæreticorum dogmata impugnanda Catholici vti possunt

Stapleton, Thomas

Lvgdvni, 1595

28. Aue gratia plena: Dominus tecum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39463

voceatur. *Aperta sententia est* (ait Augustinus) *de superiori In lib de*
versu illustrius declarata. Non intres (inquit) *in iudiciū cum* ^{perfect.}
seruo tuo; hoc est enim: Noli me iudicare secundum te, qui es si- ^{iustit.}
ne peccato. Et quod ait, Non iustificabitur, ad illam iustitiam
resulit, qua in hac vita non est. Hæc ille. Eodem modo expli-
cat lib. 2. cap. 19. de pecc. mer. & remiss. & de nat. & grat. c. 60.
 Vide quoque Bernardum serm. 5. de verbis Esaiæ; qui & ipsos
 Angelos hoc versu Prophetam complecti scribit. Illi enim
 iusti sunt, sed ex Deo, non coram Deo; & Dei munere, non
 in Dei comparatione; qui sic iustus est vt ipsa simul iustitia
 sit, nec vllum admixtum peccatum habeat. Comparationem *Vide Hie-*
 igitur statuimus non in sensu Pelagiano, quasi omni prorsus *ronymū in*
 peccato homo careat, & solū secundū minus à Dei iu- *Hieremia*
 stitia differat, sed ita imperfectam, vt etiam in scientia Dei *cap. 31.*
 & verè imperfecta sit.

28. *Aue gratia plena, Dominus tecum, &c.*

VERBA hæc & verborum in Ecclesia Catholica vsū cor-
 rumpunt & exagitant heretici. Negant vocabulū Lucæ
lux ἡριστοῦ significare, *Gratia plena*, sed, vt Calvinus vult,
gratiam consecuta; vt Beza vertit, *gratis dilecta*; vt Erasmus
 peruertit, *gratiosa seu pulchra*; vt Castalio transtulit, *accepta*.
 Cæterum verbum *ἡριστόν*, vnde hoc participium passiuum
 deriuatur, significat propriè, *gratia replere*, vt Chrysostomus
 Græcus docet in comment. ad Ephes. cap. 1. homil. 2. vbi Pau-
 lus eodem verbo vsus dicit. quòd *Deus nos in Christo ἡριστώσας*,
 gratia repleuit, seu variis gratiæ donis sibi gratos effecit, quæ
 ibi multa cōmemorat Chrysostomus. Eodem quoque in lo-
 co verba Christianorum, quibus diabolo renunciant & cæle-
 stia laudant, vocat Chrysostomus *πλήρης ἡριστοῦ*, *verba*
gratia plena. Vocatur autem ab Angelo gratia plena, tum *B. Virgo*
 propter futuram filij Dei conceptionem & partum, vt expo- *cur gratia*
 nit Ambros. lib. 1. cap. 2. in Lucam, Hierony. in epist. ad Princi- *plena.*
 piam tom. 5. Athanasius in Euangel. de sanctis. Deipara, &
 August. homil. 44. ex hom. 50. tum etiam quia iam ante hanc
 Angeli vocem (quæ non erat operatoria, sed partim indicati-
 ua, partim, vt iam dictum est, prænunciatiua) & post ipsum
 partum semper erat omnibus virtutibus plena, nullius peccati
 rea. Sic plenam gratia fuisse docet August. serm. 9. de temp.
 & de sancta virginit. cap. 4. & D. Bernardus homilia 3. super
 Missus est. Idque omnino tum ita fieri oportuisse, quia ad
 finem

finem excellentissimum ordinata; tum sic fuisse, quia principio gratiæ maximè erat propinqua; scitè probat S. Thom., par. q. 27. artic. 4. & 5. Cætera circa hunc locum, & de huius salutationis Angelicæ recitatione quotidiana, contra hæreticorum cavilla vide in Prompt. Cathol. in festo Annuntiationis beatissimæ virginis.

*Infulsum
Caluini
argument.
contra in-
uocat. B.
Virg.*

Cavillationes tamen Caluini ad hunc locum positæ breuiter diluendæ sunt. Contra inuocationem huius beatissimæ virginis, sic disputat: *Cùm rota Maria excellentia sit mera Dei liberalitas, plus quàm præposterè faciunt qui ab ea petendum docent, quod aliunde nobiscum habet.* Argumenti absurditas ex simili apparebit. Tota diuitum in hoc mundo abundantia & copia mera est Dei liberalitas: ergo plus quàm præposterè faciunt qui à diuitibus subsidia temporalia petunt, quæ illi aliunde nobiscum habent: id est, quæ illi à Deo accipiunt haud secus quàm nos.

Aliud.

Contra huius salutationis Angelicæ vsûm & recitationem quotidianam ita disputat. *Nimis crassa inscitia Papista salutationem hanc quasi magico exorcismo in preculam verterunt.* Responde, salutationem Angelicam esse ex natura sua orationem laudatoriam, vt docet Athanasius in oratione in Euang. de sanctis. Deipara, & hac ex parte gratiarum esse actionem, sicut tam multi Psalmi sunt; esse quoque per modum insinuationis precationem, sicut illa verba Ioan. 11. *Ecce Domine, quem amas, infirmatur,* vt docet August. tract. 49. in Ioan. Addit Caluinus. *Atque eo prorupit vesania, vt concionatoribus fas non sit Spiritus gratiam pro suggestu petere nisi per suum Ave Maria.* Videre stupidum Caluini argumentum. Concionatores solent hoc facere, ergo non est illis aliter facere. Nec aliqua lex cogit eos hoc facere, sed pia consuetudo; nec illa consuetudo alios modos aut alias precationes excludit, quibus Spiritus sancti gratia petitur, sed inter alias hæc vna est, eaque tanto illo tempore aptior quanto & breuior, & propter beatissimæ virginis excellentiam, cuius intercessio expetitur, efficacior est.

Aliud.

Disputat adhuc Caluinus & dicit. *Atqui præterquam quòd sola gratulatio hic habetur, temere sibi alienum officium usurpant, quod Deus non nisi Angelo iniunxit. Bis autem stulta amulatio quòd non nisi angelentem salutant.* Ad singula tria responde. Ad primum: si esset sola gratulatio, piè tamen hoc solo nomine vsurpari. Præter enim illa dicimus aut repetimus, quibus de Sanctis atque amicis Dei erga ipsos beneficia gratulamur. Quanquàm ista gratulatio beneficium Dei spectat non soli B. virgini, sed toti humani

Alia tria.

Ad primum: si esset sola gratulatio, piè tamen hoc solo nomine vsurpari. Præter enim illa dicimus aut repetimus, quibus de Sanctis atque amicis Dei erga ipsos beneficia gratulamur. Quanquàm ista gratulatio beneficium Dei spectat non soli B. virgini, sed toti humani

humano generi collatum. Ideo enim adiicitur, *Et benedictus fructus ventris tui*. Deinde non est sola gratulatio, sed est pro maximo beneficio incarnationis Dominicæ gratiarum actio, pariterque precatio, ut iam dictum est. Ad 1. resp. alienum officium hic non usurpari; primum, quia etsi soli Angelo hoc Deus iniunxit, tamen ne eadem verba ab aliis repeterentur non prohibuit: secundò, quia quod Deus Angelo iniunxit, hoc nemo nunc facit, id est, nemo futurum virgini partum annunciat; sed ut illud proœmium Angelicum perpetuò verum est, sic perpetuò à piis affirmari potest. Tertio, quia etsi solis Angelis iniunctum videtur ut Christo recenter nato cantarent, *Gloria in excelsis Deo*, &c. tamen eadem verba à piis rectè usurpari nec ipse Calvinus negauerit. Postremum quod dicit, infidelitatis Calvinianæ argumentum est, qui Sanctos in cælo regnantes pro mortuis habet, & mortuos vocare solet. Si enim apud Deum Sanctos viuere Calvinus credit, facile intelligeret illos nobis non esse semper absentes, sed quando piè inuocantur, præsentissimos, sicut Paulus *corpore absens, spiritu præsens erat* in excommunicando Corinthio fornicario, & Elizeus *spiritu præsens erat* quum seruus eius Giezi munera acciperet à Naaman Syro: nisi fortè dicant hæretici ad puniendos malos Sanctorum spiritus adesse, & ad iuuandos pios adesse non posse.

2.

3.

1. Cor. 4.

4. Reg. 5.

34. *Quomodo fiet mihi istud? quoniam virum non cognosco.*

Beatissimam Virginem virginitatis votum ante Angeli salutationem iam dudum vouisse hæc verba cõfirmant: quod his verbis ostendit S. Augustinus. *Virginem ante Deo dedicatam indicant verba quæ sibi fœtum annunciãti Angelo Maria reddidit: Quomodo fiet istud? quoniam virum non cognosco: quod profecto non diceret, nisi Deo virginem se antè vouisset.* Hæc ille. Idem docet Greg. Nyss. in serm. de Natiuit. Domini. Nempe prorsus ineptè & impertinenter hanc difficultatem proposuisset, si ad futurum respexisset; id est, quòd virum nunquam esset cognitura: maximè dicente Angelo, *Ecce concipies in utero*, & non dicente, *Ecce concepisti in utero.* Idem alij Patres ex hoc loco colligunt. Recalcitrat tamen Calvinus & ait, *Quòd ex eius verbis suspicari sunt quidam perpetua virginitatis conceptum habuisse votum, nimis insipidum est, imò prorsus absurdum. Perfide enim passa fuisset se tres.*

Votum B.

Virginu.

1. lib. de S.

virginit.

cap. 4.

Calvinus

contra Pa-

tres.

Y